

Sesijas dokuments

B9-0457/2023

6.11.2023

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par Krievijai noteikto ES sankciju efektivitāti
(2023/2905(RSP))

Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Witold Jan Waszczykowski, Kosma Złotowski, Jadwiga Wiśniewska, Ryszard Czarnecki, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Jacek Saryusz-Wolski, Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Assita Kanko, Cristian Terheş, Joachim Stanisław Brudziński, Alexandr Vondra, Veronika Vrecionová, Anna Zalewska, Hermann Tertsch
ECR grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Krievijai noteikto ES sankciju efektivitāti (2023/2905(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā savas iepriekšējās rezolūcijas par Ukrainu un Krieviju,
 - ņemot vērā ANO Statūtus, Hāgas konvencijas, Ženēvas konvencijas un to papildprotokolus, kā arī Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus,
 - ņemot vērā 2014. gadā parakstīto Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses¹, un tā ietvaros izveidoto padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonu starp Eiropas Savienību un Ukrainu,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Krievijas Federācija ar Baltkrievijas diktatora Aleksandra Lukašenko aktīvu atbalstu turpina savu nelikumīgo, neprovocēto un nepamatoto agresijas karu pret Ukrainu, kas sākās jau 2014. gadā ar Krimas okupāciju un daļēju Doneckas un Luhanskas apgabalu okupāciju un 2022. gada 24. februārī saasinājās, kļūstot par lielāko militāro konfliktu Eiropas kontinentā kopš Otrā pasaules kara beigām;
- B. tā kā iepriekš attiecībā uz Krievijas Federāciju īstenotajai politikai neizdevās apturēt tās imperiālismu un tā ir vienīgi novedusi pie arvien postošākiem agresijas kariem, tādēļ nekas cits kā vienīgi Ukrainas uzvara nebūtu pieņemams iznākums starptautiskajam mieram, cilvēktiesībām un demokrātijai;
- C. tā kā pat pēc 2014. gada ES un dažas tās dalībvalstis turpināja īstenot ciešas sadarbības politiku ar Krievijas Federāciju daudzās jomās, jo īpaši enerģētikas jomā, kā arī kosmosa nozarē un pat militārajā jomā, neraugoties uz aicinājumiem to pārtraukt; tā kā Eiropas uzņēmumi, piemēram, *Siemens*, kā arī Kerčas tilta būvniecībā iesaistītie uzņēmumi ir izdarījuši klajus ES sankciju pārkāpumus un ir veicinājuši Krievijas spēju palielināšanos un turpmāku agresiju; tā kā, neraugoties uz to, ka šādi skandalozi gadījumi izpelnījās zināmu uzmanību no mediju puses, tie netika pienācīgi izmeklēti un neviens par tiem netika saukts pie atbildības, kas atturētu citus uzņēmumus no šādas rīcības;
- D. tā kā ES ir pieņēmusi 11 sankciju paketes pret Krieviju, lai vājinātu tās militārās spējas un kavētu tās spēju uzsākt pilna mēroga karu; tā kā tās ietver individuālas sankcijas pret vairāk nekā 1800 personām, 10 vadošo Krievijas finanšu iestāžu, tostarp Krievijas lielākās bankas *Sberbank*, atvienošanu no *SWIFT* starptautiskās finanšu ziņojumapmaiņas sistēmas, aizliegumu eksportēt uz Krieviju (tostarp pārvadāt tranzītā caur to) divējāda lietojuma preces un/vai tehnoloģijas, dronu dzinējus, ieročus, civiltos šaujamieročus, munīciju, militāros transportlīdzekļus un paramilitāro ekipējumu, ES

¹ OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

gaisa telpas, jūras ostu un ceļu slēgšanu Krievijas lidaparātiem, kuģiem un pārvadātājiem, cenu griestus Krievijas jēlnaftai un naftas produktiem, ko eksportē uz trešām valstīm, un jūras transporta pakalpojumu sniegšanas aizliegumu; tā kā, lai gan šīs sankcijas daļēji ir mazinājušas Kremļa spēju īstenot neprovocēto karu, tās tomēr būtu jāpapildina ar papildu centieniem, piemēram, nepārtrauktu militāro atbalstu Ukrainai;

- E. tā kā tiek lēsts, ka ES ir iesaldējusi Krievijas centrālās bankas rezerves 300 miljardu EUR apmērā un Krievijas oligarhu naudu 19 miljardu EUR apmērā, savukārt ASV un citi Rietumu sabiedrotie ir bloķējuši vai konfiscējuši vairāk nekā 58 miljardus USD tādu aktīvu veidā, kuri pieder Krievijas iedzīvotājiem, kam tiek piemērotas sankcijas, vai kurus viņi kontrolē;
- F. tā kā, reaģējot uz militāro agresiju, daudzi starptautiskie uzņēmumi nolēma pamest Krievijas tirgu, tomēr ievērojams skaits uzņēmumu, kuru galvenā mītne atrodas ES un G7 valstīs, jo īpaši Vācijā, Francijā, Itālijā, Grieķijā, Slovēnijā, Austrijā un Spānijā, tomēr turpina darboties un ieguldīt Krievijā, tādējādi atbalstot Krievijas kara ekonomiku;
- G. tā kā Krievija ir atkarīga no tādām trešo valstu personām un vienībām, kas vēlas atjaunot tās militāros spēkus un ļaut tai turpināt šausminošo karu pret Ukrainu; tā kā ticami ziņojumi liecina par to, ka ieroču un militārā aprīkojuma piegāde turpinās ne tikai no Ziemeļkorejas un Irānas, bet arī no Ķīnas;
- H. tā kā deviņus gadus, kopš Krievija sāka īstenot agresiju pret Ukrainu, *Raiffeisen*, kas ir lielākais Rietumu aizdevējs, kurš joprojām darbojas Putina režīma pakļautībā, gandrīz pusi savas peļņas guva no operācijām Krievijā, neraugoties uz aicinājumiem pārtraukt uzņēmējdarbību šajā valstī, un 2022. gadā ievērojami pieauga tā peļņa;
- I. tā kā shēmas, ko Krievija izmanto sankciju apiešanai, kļūst arvien attīstītākas, jo īpaši attiecībā uz tās naftas pārdošanu, kas joprojām ir galvenais avots tās kara finansēšanai;
- J. tā kā no 2023. gada janvāra līdz septembrim ES valstis importēja aptuveni tādu pašu Krievijas sašķidrinātās dabasgāzes (*LNG*) apjomu kā tajā pašā laikposmā iepriekšējā gadā, un dažas no tām palielināja *LNG* importu par 40–50 %, savukārt Vācijas uzņēmumiem *Technip* un *Linde* bija būtiska nozīme Krievijas īstenotā projekta “Arctic LNG 2” izstrādē, kas nesen tika pievienots ASV sankciju režīmam;
- K. tā kā Krievija ir izveidojusi tā dēvēto naftas tankkuģu ēnu floti, kas nolūkā apiet attiecībā uz naftu noteikto ES ierobežojumu darbojas bez Rietumu apdrošināšanas un citiem pakalpojumiem;
- L. tā kā Krievija spēj iegādāties ļoti daudz datoru sastāvdaļu, kas nepieciešamas ballistisko un spārnoto raķešu ražošanai, izmantojot savu kosmosa programmu (*ROSCOSMOS*) kā līdzekli gan civilām, gan militārām vajadzībām paredzētu tehnoloģiju iegūšanai;
- M. tā kā daudzi uzņēmumi, tostarp Serbijā, Armēnijā, Kazahstānā, Turcijā, Indijā un Ķīnā, ir gatavi uzņemties būtiskus riskus, lai apmierinātu Krievijas pieprasījumu pēc precēm, kas ir aizliegtas saskaņā ar ES sankcijām;
- N. tā kā Krievija ir izveidojusi alternatīvus maršrutus divējāda lietojuma preču importam

— galvenokārt caur Ķīnu, Turciju, Kipru un Apvienotajiem Arābu Emirātiem —, kas ir kļuvuši par centriem ārvalstīs ražotu tehnoloģiju un aprīkojuma eksportam, reeksportam un pārkraušanai nosūtīšanai uz Krieviju; tā kā šāda importa apjoms jau ir pārsniedzis pirmskara līmeni; tā kā, piemēram, Krievijas mikroprocesoru un/vai pusvadītāju imports palielinājās no 1,82 miljardiem USD 2021. gadā līdz 2,45 miljardiem USD 2022. gadā (gadu no gada);

- O. tā kā daži avoti liecina, ka Krievija 2022. gadā importēja bezpilota lidaparātus no Ķīnas, Honkongas, Indijas, Turcijas un arī no ES valstīm, proti, Nīderlandes un Vācijas;
- P. tā kā, nesaskaroties ar sankcijām Krievijas graudu tirdzniecībai, Kremļis izmantoja Melnās jūras graudu blokādi, lai agresīvi izspiestu Ukrainu no tās tradicionālajiem tirgiem un paplašinātu savu eksportu, un turpināja eksportēt no Ukrainas okupētajām teritorijām nozagtos graudus,
 - 1. atkārtoti pauž nelokāmu atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās un apstiprina, ka ES politika ir panākt, lai Ukraina gūtu uzvaru pār iebrucēju un atjaunotu tās 1991. gadā starptautiski atzītās robežas; atkārtoti visstingrākajā veidā nosoda Krievijas nelikumīgo, neprovocēto un nepamatoto agresijas karu pret Ukrainu;
 - 2. prasa Krievijai un tās pastarpinātajiem spēkiem pārtraukt visas militārās darbības, jo īpaši genocīda rakstura uzbrukumus dzīvojamiem rajoniem un civilajai infrastruktūrai, kā arī Ukrainas bērnu piespiedu pārvietošanu uz Krievijas Federāciju un Baltkrieviju, un prasa Krievijai pilnībā un bez nosacījumiem izvest visus militāros spēkus, pastarpinātos spēkus un militāro ekipējumu no visas starptautiski atzītās Ukrainas teritorijas;
 - 3. atzinīgi vērtē jaunāko sankciju paketi, par kuru ASV paziņoja 2023. gada 2. novembrī, un aicina turpināt cieši koordinēt ierobežojošos pasākumus, kuru mērķis ir samazināt Krievijas spēju turpināt agresiju;
 - 4. aicina ātri sagatavot un īstenot jaunu ES sankciju paketi, kas stiprinātu jau ieviestos ierobežojošos pasākumus un palielinātu to efektivitāti, un apgrūtinātu Krievijas un trešo valstu iespējas apiet tos, jo īpaši:
 - a. nosakot pasākumus, lai izjauktu visus Krievijas militārās piegādes ķēdes posmus, un vērstos pret ārējiem dalībniekiem, kas vēlēšies atbalstīt Krievijas kara centienus, cita starpā izmantojot dronu un raķešu ražošanu;
 - b. ieviešot papildu sankcijas, kas vērstas pret ietekmīgiem Krievijas uzņēmējdarbības jomas dalībniekiem, tostarp Krievijas uzņēmumiem, kas joprojām atrodas ES tirgos, piemēram, *Lukoil*, samazinot ES sadarbību ar Maskavu kodoldegvielas jomā un sankciju režīmā iekļaujot Krievijas Valsts atomenerģijas korporāciju *Rosatom*;
 - c. aizliedzot importēt Krievijas dimantus un piemērojot sankcijas valsts uzņēmumam *Alrosa*, kā arī plaši ieviešot dimantu izcelsmes izsekošanas sistēmas, kuru pamatā ir jaunās tehnoloģijas;

- d. pastiprinot naftas cenu griestu piemērošanu un ievērošanu, jo īpaši pieprasot, lai par Krievijas naftas kravām cenu apliecinājumus varētu izsniegt tikai apstiprināti "baltajā sarakstā" iekļauti tirgotāji, un pieprasot, lai visi tankkuģi, kas šķērso Eiropas teritoriālos ūdeņus, pārliecinātos, ka tie ir pienācīgi apdrošināti pret naftas noplūdēm;
- e. nosakot pilnīgas sankcijas visiem Krievijas naftas un gāzes uzņēmumiem, tostarp *Gazprom, Gazpromneft, Rosneft, Surgutneftegas, Lukoil, Tatneft, Transneft, Sibur, Zarubezhneft* un *Novatek*;
- f. nosakot pilnīgas sankcijas bankai *Gazprombank*, ka iepriekš bija atbrīvota no sankcijām, lai atvieglotu enerģijas tirdzniecību;
- g. pilnīgi apliekot ar nodokļiem Rietumu naftas un gāzes uzņēmumus, kas joprojām darbojas Krievijā;
- h. nosakot pilnīgu aizliegumu *LNG* importam no Krievijas un jebkādi tehnoloģiskai sadarbībai *LNG* nozares attīstības un atbalsta jomā;
- i. ierobežojot piekļuvi informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (IKT) un to turpmāko izstrādi, ietverot aizliegumu uzturēt mākoņpakalpojumus un paplašinot sankcijas vienībām un personām, kas finansē, pēta, izstrādā progresīvas tehnoloģijas Krievijai vai importē tās uz Krieviju;
- j. bloķējot Krievijas piekļuvi Rietumu naftas nozares pakalpojumiem (*OFS*);
- k. nosakot sankcijas Krievijas *OFS* uzņēmumiem;
- l. sadarbojoties ar *OPEC+* valstīm, lai novērstu to, ka Krievijas ekonomiku veicina peļņa no naftas eksporta;
- m. ierobežojot divējāda lietojuma preču eksportu, saskaņojot definīcijas par to, kuras preces uzskatāmas par divējāda lietojuma precēm, un konsekventi piemērojot ierobežojumus dažādās jurisdikcijās;
- n. īstenojot stingrāku eksporta licencēšanas procesu un palielinot izpildes spējas, īpašu uzmanību pievēršot produktiem, uz kuriem attiecas sankcijas un kurus pārdod starpniekiem un valstīm, kas ir cieši saistītas ar Krieviju un var darboties kā starpnieki Krievijas uzņēmumiem;
- o. izslēdzot Krieviju no starptautiskām organizācijām, tostarp no ANO Drošības padomes, Pasaules Tirdzniecības organizācijas, Pasaules Muitas organizācijas, Starptautiskā Valūtas fonda, vai apturot tās dalību šajās organizācijās un bloķējot Krievijas dalību sporta un kultūras pasākumos;
- p. nosakot sekundāras sankcijas trešo valstu uzņēmumiem, kas piegādā Krievijai militāras un divējāda lietojuma preces;
- q. nekavējoties apturot sadarbību ar Krieviju kosmosa programmas ietvaros un visu ar šo programmu saistīto materiālu piegādi;

- r. nosakot pilnīgas sankcijas Krievijas 10 lielākajām bankām — *Sberbank, VTB Bank, Gazprombank, Alfa-Bank, Rosselkhozbank* (Krievijas Lauksaimniecības banka), *Credit Bank of Moscow, Bank Otkritie, VEB, Promsvyazbank* un *Sovcombank*;
 - s. nosakot termiņus to ārvalstu banku aiziešanai no Krievijas tirgus, kuras vēl tajā darbojas, jo īpaši *Raiffeisen*, kas ir lielākā Rietumu banka, kura joprojām darbojas Krievijā, un piedraudot trešo valstu iestādēm piemērot sekundāras sankcijas, lai novērstu nepilnības;
 - t. īstenojot dialogu ar galvenajiem uzņēmumiem, kas turpina eksportēt preces uz Krieviju, un informējot sabiedrību par to izmantošanu karā pret Ukrainu, lai mudinātu šos uzņēmumus ievērot savus korporatīvās sociālās atbildības modeļus un īstenot proaktīvus pasākumus, lai apturētu tehnoloģiju nodošanu;
 - u. piemērojot sankcijas trešo personu starpniekiem un uzņēmumiem, ko izmanto, lai apietu pašreizējo sankciju režīmu;
5. pauž nožēlu par daudzu Rietumu uzņēmumu lēmumu turpināt sadarbību ar Krievijas Federāciju, kas liek apšaubīt to valdību gribu norobežoties no diktatoriskā agresora režīma ekonomikas; aicina tos, kuri līdz šim ir izvēlējušies koncentrēties uz peļņu, nevis uzņēmumu sociālo atbildību un elementārām pieklājības normām, pamest Krievijas tirgu un izmantot iespēju iesaistīties Ukrainas atveseļošanas un atjaunošanas plānā, kas būs lielākais investīciju projekts Eiropā;
6. aicina attiecīgās iestādes izmeklēt visklajākos pārkāpumus, piemēram, *Siemens* darbības, piegādājot turbīnas okupētajā Krimā, kā arī uzņēmumiem, kas piedalījās Kerčas tilta būvniecībā, un sodīt par tiem; uzsver, ka būtu jānodrošina, lai uzņēmumi, kas pārkāpj ES sankcijas, nesaņemtu nekādus ES līdzekļus, pilnībā sadarbotos izmeklēšanā un labotu situāciju;
7. aicina ES un tās dalībvalstis ciešāk sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, lai turpmāk novērstu to, ka Krievija apiet sankcijas, un eksporta kontroles pārkāpumus to jurisdikcijās; turklāt aicina turpināt koordināciju ar demokrātiskajiem partneriem, jo īpaši G7, un atzinīgi vērtē nesenās ASV sankcijas, kuru mērķis ir sagraut Krievijas visprioritārāko preču piegādes ķēdi;
8. aicina dalībvalstis un Eiropas Ārējās darbības dienestu izdarīt spiedienu uz trešām valstīm, jo īpaši tām, kas vēlas pievienoties ES vai veidot ciešākas saites ar ES, nolūkā panākt, ka tās pārtrauc palīdzēt Krievijai apiet ES sankcijas un izdara spiedienu uz saviem uzņēmējiem un uzņēmumiem, lai pārtrauktu to sadarbību ar Krievijas Federāciju;
9. uzsver, ka arī Baltkrievijai būtu jāpiemēro šādi ierobežojoši pasākumi; norāda, ka, neraugoties uz daudziem aicinājumiem to darīt, Baltkrievija līdzvērtīgi nepiemēro Maskavai noteiktās sankcijas, vērš nepieņemamu vardarbību pret Baltkrievijas pilsoņiem, sadarbojas ar Krieviju agresijā pret Ukrainu, kopā ar Krieviju migrāciju izmanto par ieroci politiskiem mērķiem un īsteno hibrīddarbības, kas vērstas pret Eiropas Savienību;

10. atkārtoti pauž stingru pārliecību, ka Krievijai ir jāsedz ar Ukrainas atjaunošanu saistītās izmaksas, jo agresijas izdarītājam ir jāmaksā par kara noziegumiem un jākompensē visi zaudējumi; šajā sakarībā atkārtoti aicina Komisiju un dalībvalstis uzņemties vadību, sagatavojot daudzpusēju mehānismu, lai pārraudzītu, panāktu un veiktu Krievijas reparāciju maksājumus Ukrainai un ļautu šim nolūkam izmantot Krievijas iebrukuma rezultātā iesaldētos līdzekļus un aktīvus;
11. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai, Apvienoto Nāciju Organizācijas augstā cilvēktiesību komisāra birojam, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojam, Starptautiskajai Sarkanā Krusta komitejai, Starptautiskajai Krimināltiesai, Krievijas Federācijas prezidentam, valdībai un parlamentam un Ukrainas prezidentam, valdībai un parlamentam.